

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2020/599**z dnia 30 kwietnia 2020 r.****zezwalające na zawieranie porozumień i wydawanie decyzji w zakresie planowania produkcji w sektorze mleka i przetworów mlecznych**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 222,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Ze względu na obecną pandemię COVID-19 oraz znaczne ograniczenia przemieszczania się osób, jakie wprowadzono w państwach członkowskich, w sektorze mleka i przetworów mlecznych występują zakłócenia gospodarcze prowadzące do trudności finansowych i problemów z płynnością finansową dotyczących rolników.
- (2) Rozprzestrzenianie się choroby oraz wprowadzone środki ograniczają dostępność siły roboczej, co upośledza w szczególności etapy produkcji, skupu i przetwarzania mleka. Zwiększa to trudności tego sektora, ponieważ przemysł przetwórczy musi znaleźć alternatywne rozwiązania dotyczące skupu stale napływającego mleka surowego, borykając się z trudnościami w swoich fabrykach.
- (3) Obowiązkowe zamknięcie sklepów, targowisk pod gołym niebem, restauracji i innych placówek branży hotelarsko-gastronomicznej skutkuje zahamowaniem działalności tej branży, co prowadzi do istotnych zmian w strukturze popytu na mleko i przetwory mleczne. Popyt konsumpcyjny przesunął się w kierunku podstawowych środków spożywczych ze szkodą dla przetworów mlecznych należących do kategorii specjalności. Sektor hotelarsko-gastronomiczny tradycyjnie odpowiada za konsumpcję w przybliżeniu, w zależności od produktu, od 10 do 20 % unijnej produkcji mleka i przetworów mlecznych. W rezultacie nastąpił spadek popytu na niektóre produkty w sektorze mleka i przetworów mlecznych sprzedawane w branży hotelarsko-gastronomicznej. Na przykład ponad połowa unijnej produkcji sera mozzarella jest przeznaczona dla sektora usług gastronomicznych. Wzrost konsumpcji niektórych przetworów mlecznych w sektorze detalicznym nie zrekompensował spadku popytu w branży hotelarsko-gastronomicznej.
- (4) Ponadto nabywcy mleka i przetworów mlecznych w Unii i na rynku światowym unieważniają umowy i opóźniają zawarcie nowych umów w oczekiwaniu na dalszy spadek cen. Co więcej, na wywóz mleka i przetworów mlecznych mają wpływ wyzwania logistyczne, ponieważ początek pandemii COVID-19 w Chinach doprowadził do znacznych zatorów w portach w tym kraju i w innych miejscach. Oczekuje się, że okres zwiększonej liczby odwołanych kursów (ang. blank sailing) będzie trwał co najmniej do czerwca 2020 r., co doprowadzi do coraz mniejszej ilości kontenerów, znacznego wzrostu stawek i opóźnienia wysyłki eksportowanych towarów. Wywóz do państw trzecich stanowi ilościowo około 15 % łącznej unijnej produkcji mleka i przetworów mlecznych.
- (5) W rezultacie przetwarzanie mleka surowego jest częściowo zastępowane wytwarzaniem produktów sprzedawanych luzem, mających długi okres trwałości i podatnych do przechowywania, które wymagają mniejszych nakładów pracy, takich jak odtłuszczone mleko w proszku i masło, ponad regularny popyt rynkowy. Jednak wiele zakładów produkcyjnych w Unii nie ma możliwości przetwarzania mleka na różne przetwory i musi nadal produkować przetwory mleczne, na które gwałtownie spadł popyt.
- (6) To zakłócenie równowagi między podażą a popytem powoduje zakłócenia gospodarcze w sektorze mleka i przetworów mlecznych. W wyniku tego zakłócenia równowagi ceny hurtowe mleka i przetworów mlecznych znacznie spadły, zwłaszcza od początku marca 2020 r.: o 19 % w przypadku odtłuszczonego mleka w proszku i 14 % w przypadku masła. Ceny odtłuszczonego mleka w proszku i masła pierwsze odnotowały znaczny spadek, ponieważ są produktami, na które przetwarza się nadwyżki mleka surowego, gdy jego podaż przekracza popyt. Na podstawie cen odtłuszczonego mleka w proszku i masła szacuje się, że cena hurtowa ekwiwalentu mleka surowego spadła o 24 % między początkiem lutego a pierwszym tygodniem kwietnia. Spadek cen tej wiosny jest wyjątkowy, ponieważ jest spowodowany jednoczesnym wystąpieniem zmian popytu związanych z ograniczeniami przemieszczania się oraz sezonowego szczytu produkcji mleka. Oczekuje się dalszego spadku cen mleka i przetworów mlecznych, ponieważ produkcja mleka wzrosnie wiosną i latem, jako że jest to sezon intensywnej produkcji w sektorze mleka i przetworów mlecznych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

- (7) Powyższe okoliczności prowadzą do zakwalifikowania tych zdarzeń jako okresu poważnych zakłóceń równowagi na rynku.
- (8) W celu wsparcia sektora mleka i przetworów mlecznych w tym okresie poważnych zakłóceń równowagi na rynku należy umożliwić zawieranie porozumień i wydawanie decyzji przez rolników, zrzeszenia rolników lub związki takich zrzeszeń, uznane organizacje producentów, zrzeszenia uznanych organizacji producentów i uznane organizacje międzybranżowe. Takie porozumienia i decyzje mogłyby obejmować zbiorowy wysiłek podmiotów w celu zaplanowania produkcji mleka surowego zgodnie ze zmieniającymi się modelami popytu.
- (9) Należy tymczasowo zezwolić na zawieranie porozumień i wydawanie decyzji w zakresie planowania produkcji na okres 6 miesięcy, przypadających wiosną i latem, kiedy to w sektorze mleka i przetworów mlecznych przypada sezon intensywnej produkcji, a zatem w okresie, kiedy takie porozumienia i decyzje powinny mieć największy wpływ.
- (10) Biorąc pod uwagę, że poważne zakłócenia równowagi na rynku występują od początku kwietnia 2020 r., okres 6 miesięcy powinien zaczynać się od dnia 1 kwietnia 2020 r.
- (11) Zgodnie z art. 222 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 zezwolenia udziela się, jeśli nie zakłóca ono funkcjonowania rynku wewnętrznego i jeśli te porozumienia i decyzje mają na celu wyłącznie ustabilizowanie danego sektora. Te szczególne warunki wykluczają porozumienia i decyzje, które bezpośrednio lub pośrednio prowadzą do podziału rynków, dyskryminacji ze względu na przynależność państwową lub do ustalania cen. Jeżeli porozumienia i decyzje nie spełniają tych warunków lub przestały spełniać te warunki, ma do nich zastosowanie art. 101 ust. 1 Traktatu.
- (12) Zezwolenie przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinno obejmować swoim zasięgiem terytorium Unii, gdyż poważne zakłócenia równowagi na rynku występują w całej Unii.
- (13) Aby państwa członkowskie były w stanie ocenić, czy te porozumienia i decyzje nie zakłócają funkcjonowania rynku wewnętrznego i mają na celu wyłącznie ustabilizowanie sektora mleka i przetworów mlecznych, właściwym organom państwa członkowskiego mającego największy udział w szacowanej wielkości produkcji mleka objętej tymi porozumieniami lub decyzjami, w tym organom ochrony konkurencji tego państwa, należy przekazywać informacje na temat zawartych porozumień i wydanych decyzji oraz na temat objętej nimi wielkości produkcji i okresu, którego dotyczą.
- (14) Z uwagi na poważne zakłócenia równowagi na rynku oraz nadchodzący szczyt sezonu niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu.
- (15) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Nie naruszając przepisów art. 152 ust. 1a, art. 209 ust. 1 oraz art. 210 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, niniejszym zezwala się – przez okres 6 miesięcy rozpoczynający się w dniu 1 kwietnia 2020 r. – rolnikom, zrzeszeniom rolników lub związkom takich zrzeszeń, uznanym organizacjom producentów, zrzeszeniom uznanych organizacji producentów i uznanym organizacjom międzybranżowym w sektorze mleka i przetworów mlecznych na zawieranie porozumień oraz wydawanie wspólnych decyzji w zakresie planowania wielkości produkcji mleka surowego.

Artykuł 2

Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby porozumienia i decyzje, o których mowa w art. 1, nie zakłócały właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego i miały na celu wyłącznie ustabilizowanie sektora mleka i przetworów mlecznych.

Artykuł 3

Zasięg geograficzny niniejszego zezwolenia obejmuje terytorium Unii.

Artykuł 4

1. Niezwłocznie po zawarciu porozumień lub wydaniu decyzji, o których mowa w art. 1, rolnicy, zrzeszenia rolników lub związki takich zrzeszeń, uznane organizacje producentów, zrzeszenia uznanych organizacji producentów i uznane organizacje międzybranżowe, których to dotyczy, informują o tych porozumieniach lub decyzjach właściwe organy państwa członkowskiego, które ma największy udział w szacowanej wielkości produkcji mleka objętej tymi porozumieniami lub decyzjami, podając następujące dane:

- a) szacowaną wielkość produkcji objętą porozumieniem lub decyzją;
- b) planowany okres wdrożenia porozumienia lub decyzji.

2. Nie później niż 25 dni od zakończenia okresu 6 miesięcy, o którym mowa w art. 1, rolnicy, zrzeszenia rolników lub związki takich zrzeszeń, uznane organizacje producentów, zrzeszenia uznanych organizacji producentów i uznane organizacje międzybranżowe, których to dotyczy, informują właściwe organy, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, o wielkości produkcji faktycznie objętej porozumieniami lub decyzjami.

3. Zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2017/1185 ⁽²⁾ państwa członkowskie przekazują Komisji:

- a) nie później niż 5 dni od zakończenia każdego okresu jednego miesiąca – informacje o porozumieniach i decyzjach, o których w tym samym okresie zostały poinformowane zgodnie z ust. 1;
- b) nie później niż 30 dni od zakończenia okresu 6 miesięcy, o którym mowa w art. 1 – przegląd porozumień i decyzji wdrożonych w tym okresie.

Artykuł 5

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 30 kwietnia 2020 r.

W imieniu Komisji
Ursula VON DER LEYEN
Przewodnicząca

⁽²⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/1185 z dnia 20 kwietnia 2017 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 i (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do przekazywanych Komisji powiadomień o informacjach i dokumentach oraz zmieniające i uchylające niektóre rozporządzenia Komisji (Dz.U. L 171 z 4.7.2017, s. 113).